

Букваринська

ЛІТЕРАТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКИЙ
ЖУРНАЛ

Мастівка

2021
№
1-4

Буковинська Мистівка

У цьому випуску:

- Незалежній Україні – 30.
- Тобі, Україно, зізнаюсь у любові. Продовжуємо дитячий літературно-мистецький конкурс, присвячений ювілею Української держави.
- Україна у вогні. Репортаж з передової.
- Без мови немає нації. 2021 рік «Просвіта» проголосила роком українського слова на Буковині.
- Велети українського духу. Леся Українка, Тарас Шевченко.
- З Україною в серці. Берегині української духовності в далекій Італії.
- Висока просвітянська місія українців за кордоном.
- Продовжуємо проєкт «Скарби народні».
- Слід на землі. О.Романець, Н.Бабич, Б.Гура.
- Літературна світлиця. С.Панчук, М.Лазарук, О.Приходько-Возняк.
- Молодопросвітяни. Поет і композитор Руслан Назаршин.
- Студентський меридіан. Представляємо нові твори учасників літературної студії імені С. Будного ЧНУ.
- «Ластів'ятко». Сторіночка для найменших.
- Лауреати премії імені Юрія Федьковича.

ЛІП'ЯЛІП' – ЗНАЧИЛІ РОСТІ

Про нову поетичну книжку МИРОСЛАВА ЛАЗАРУКА для дітей «ХРУЩОГРАЙ»

Книжка, про яку йтиме мова, побачила світ торік, і це вже третій прихід автора на зустріч із малими читачами. Втім, Мирослав Лазарук прийшов не сам, а «в парі» з художницею Людмилою Дем'янишиною, роботи якої чудово доповнили текст, а подекуди, як-от на обкладинці, навіть, схоже, «перетягнули» на себе читацьку увагу: мале хлоп'я з ясним усміхом на устах та у вишиванці-льолі грає на сопілці, а навкруг цілий рій чи то гурт молоденьких і літніх хрущів-музикантів. Ось воно – справжнє свято життя, хрущограй!

У цьому доброму поетичному просторі малі й більшенькі бавляться й хитрують-вередують-фантазують, разом зі старшими печуть пасочки й варять кулешу, живуть очікуванням першого причастя і трепетно вслухаються в голоси природи, завзято ліплять снігову бабу і мріють про космос, одне слово – ростуть. І родина, друзі, цілий світ налаштовані на їхню хвилю! Позбавлені дидактизму, переважно гумористичні й несюжетні, вірші творять по-своєму колоритну мозаїку дійсності. Разом з тим тут закономірні дивовижі, тож присутність відомих персонажів, зорових образів (а ті завжди привабливі для дитячого розуму), включеність самої дитини у дійство, засноване на грі й естетиці, – саме те, що потрібно! У підсумку виразно уявляєш, як «їхав лис через ліс, / Лисенятм шубки віз /.../ Назбирав трави і листу, / Прихопив ще й по намисту, / Голки взяв у їжака, / Гудзики – у слимака...»; уявляєш, як «вуєчко-сон / Біг навмання до Аннички, / Ноги свої натрудив». До слова, проспівана цим незвичайним, але рідним «вуєчком» колисанка («Люлі, ой люлі, ой люлі, / Сплять і сороки, й зозулі, / Навіть зайчата заснули, / Тільки Ганнуса не спить, / Ліжечко хитоньки-хить»), перейнявши стилістику народного мелосу, отримує нові інтонаційні відтінки.

М. Лазарук тонко апелює також до традицій національної літератури: і до славнозвісної Шевченкової перлини «Садок вишневий коло хати...» з її поетизацією родинного ладу, гармонії родинного буття, і до проникливої Антоничевої метафори про хруща, ототожнення дитини з природою. Його

(Лазарукове) подивоване дитя – те саме, що й на обкладинці, – у «хмільну пору» цвітіння вишень «на сопілці грає / І тоненьким батіжком / З райдуги стрибає. / І літає, наче хрущ...». Літати тут так само означає рости, складаючи, як юний лемко, органічну частину всього суцього.

Цікаво інтерпретує письменник образи традиційних персонажів суто дитячої поезії. Взяти хоча б оригінальних «черепах» у Наталі Забіли, Михайла Стельмаха, Віктора Терена, інших класиків, зрештою, М. Лазарук і сам згадує про сучасну «Черепаху Аху» Ганни Чубач – справжній дитячий шлягер. Але героїня поетового вірша «Черепаха-горопаха» не схожа ні на кого: щаслива навіть тим, що «тягне хатку на плечах» (інакше «де змогла би спочивати / Під дощем та ще й вночі?»), вона страждає, що подібної оселі не мають сичі, і саме тим намагається пояснити, що сичі не співають, а сичать. Зітхання горопахи, себто бідолахи, природні, людські, як людськими видаються емоції жабок («Жабка жабці жебоніла»), павучків («Павучки не сплять ніколи»), крихітної «золотистої зозульки» зі своєю дерзновенною мрією «всіх зібрати у танок» («Зозулька-сонечко»).

У М. Лазарука персоніфікується, облагороджується навіть нечиста сила («зірки дзвенять / Попід вікна хором-колядою, / Забавляють юних бісенят, / Що пливуть з йорданською водою»), в іншому місці діє юна «кралечка-русалка», витанцьовують потерчата, іноді страшнуваті для дитини павучки грають на цимбалах, тобто живуть як люди.

Книжка сповнена радості спільного родинного життяпроживання, нестримної, неприховуваної, місцями дуже ніжно виказаної втіхи від того, що життя продовжується в дітях, що світ якраз завдяки дітям такий чудесний, – домінуючий пафос книжки.

Якись поезії нового видання вже оприлюднювались у попередніх книжках, їх повторення, мабуть, виявилось важливим для автора, бо то, певно, – як старі добрі друзі, яких хочеш бачити і в новому товаристві.

Тож побажаймо збірці щасливої дороги до своїх читачів, а поетові – натхнення до праці!

Лідія КОВАЛЕЦЬ,
доктор філологічних наук, професорка
кафедри української літератури ЧНУ ім.Ю.Федьковича

